

‘Over mijn vogelhobby’

Versie 06-04-2024

Bijna mijn hele leven kweek ik al Engelse grasparkieten, specialiteit lutino. Omdat veel mensen mij vaak dezelfde vragen stellen vertel ik in dit document hoe ik mijn stam heb opgebouwd, hoe ik omga met het kweekproces, hoe ik de vogels verzorg, hoe ik ze film en fotografeer, hoe ik ze koop en verkoop, enzovoort.

INHOUD

STAMONTWIKKELING.....	3
De achtergrond van mijn stam	3
‘Ideale’ grasparkiet	4
Checklist Ideale Grasparkiet	6
Fysieke vererving	6
Kleurvererving	8
Toepassing bij (lut)ino’s.....	9
KWEEKPROCES	10
Leeftijd kweekvogels	11
Niet meer dan drie rondjes	11
Oog voor de relatie.....	12
Man en pop samen.....	12
Veertjes rond geslachtsorganen weghalen.....	12
Voorkeur voor rustig gezinsleven.....	13
Geen kunstmatige bevruchting	13
Nest maken en verzorgen	14
Eitjes leggen.....	14
Het broeden.....	15
Eitjes overleggen.....	15
De geboorte.....	16
Voeden	16
Jongen overleggen.....	17
Het ringen	17
Plukken van jongen	18
Spreidpoot.....	18

Agressie tegen jongen.....	19
Uitvliegen en leren eten.....	19
Bijvoeren van jonge vogels	20
Babykooi.....	20
Geslachtsbepaling.....	20
Volgende ronde	21
Jeugdruï en geslachtsrijpheid.....	21
Hoe lang inzetbaar	21
Een goede administratie.....	21
Vogels uit de kweek halen.....	22
VERZORGING	22
Huisvesting	22
Zaadmengeling.....	25
Trosgierst.....	25
Eivoer.....	25
Groenvoer.....	26
Vitaminen.....	26
Grit, maagkiesel, mineralen, sepia.....	26
Vers water	26
ZIEKTES.....	27
Symptomen	27
Ziekenkooi	27
Medicijn en kropnaald	27
Lumps.....	28
Ogen en nagels	28
French Moul.....	28
Ontbrekende pennen en rui	29
Ongedierte.....	29
Blindheid	29
Nervositeit.....	30
Euthanasie.....	30
SHOWEN.....	30
Tentoonstellingen	30
Sociale media	31
Hokbezoek.....	31
Trainen en voorbereiden	32

Fotograferen en filmen	32
KOPEN EN VERKOPEN	33
Je eerste vogels	33
Versterkingen	34
Verkopen	34
Kosten en opbrengsten	35

STAMONTWIKKELING

De achtergrond van mijn stam

De basis van mijn huidige lutinostam ligt in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Mijn eerste lutino's kwamen van de bloedlijnen van de Nederlanders Henk Bakker, Sjaak de Lange en Jack Cornelissen.

In de jaren tachtig probeerde ik de fysieke kwaliteiten van mijn lutino's te verbeteren met groene vogels uit de lijn van de Belg André Vermeir, die toen jaren achtereen de NPC clubshow won. Hij had zonder meer de beste vogels in die jaren.

In de jaren negentig probeerde ik vogels uit de lijn van Jo Mannes uit het Duitse Freiburg te bemachtigen, want hij was toen de onbetwiste nummer 1. Ik heb hem enkele malen bezocht en enkele van zijn vogels in mijn stam ingekweekt.

In die jaren bezocht ik onder meer ook de Engelse kweker Margery Kirkby-Mason. Dat was een heel bijzondere ervaring. Zij kweekte lutino's met een ongelooflijk diepgele kleur, in grote aantallen. Ik heb er een paar van gekocht, maar toen ik ze op mijn eigen vogels zette verbleekte de kleur nogal en bovendien gingen de fysieke eigenschappen sterk achteruit. Daarom ben ik daar niet verder mee gegaan.

Van 2000 tot 2006 had ik een break omdat ik het te druk had met mijn werk. In 2000 verkocht ik al mijn vogels. In 2006 stopte mijn toenmalige parkietenvriend Cor Koppes met de hobby en kon ik van hem 38 vogels kopen die nog enigszins verwant waren met mijn oude lijn. Dat waren toen vooral grijzen en albino's, daar moest ik dus weer lutino's van zien te maken.

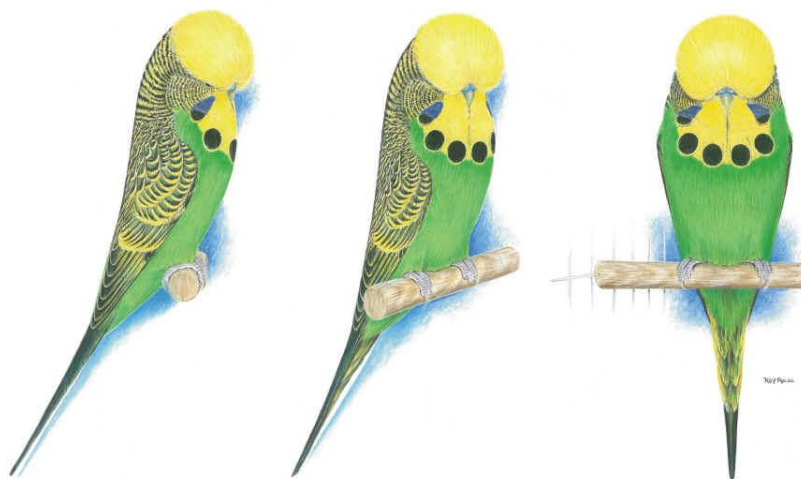
Hier ben ik vanaf 2006 mee bezig. Voor de verbetering van mijn stam heb

ik sindsdien vooral vogels van de Zwitserse kweker Daniel Lütolf gebruikt.

'Ideale' grasparkiet

Om een eigen stam te kunnen ontwikkelen moet je in de eerste plaats een idee hebben waar je naar toe wilt. Een ideaalbeeld in je hoofd dus. En een plan hoe je daar zo dicht mogelijk bij kunt komen. Volgens dat plan ga je vervolgens aan het werk.

Het ligt voor de hand om het geldende ideaalbeeld van de WBO als uitgangspunt te nemen. Dit ideaalbeeld ziet er als volgt uit.

The Official WBO Pictorial Ideal

© WBO June 2008

Als je op internet – maar ook op tentoonstellingen – gaat kijken naar de vogels die het best gewaardeerd worden, dan is het eigenlijk onthutsend om te zien hoeveel het officieel geldende ideaalbeeld en de blijkbaar in de praktijk geldende ideaalbeelden uiteenlopen. We zien veel hooggewaardeerde vogels met te veel veren, die niet strak tegen het lichaam liggen, zoals in het officiële ideaalbeeld. Vooral de kopveren zijn soms zo lang dat ze niet meer een mooi gesloten ronding laten zien, maar gaten vertonen of plat op de kop liggen en naar alle kanten uitsteken.

Verder zijn de broekveren soms zo lang dat de poten niet meer zichtbaar zijn. Dan klopt het model ook niet meer. De ideale wigvorm is ver te zoeken. Zulke vogels zien er plomp en weinig gracieus uit. Ze zijn bovendien weinig vitaal en kunnen meestal ook niet goed of helemaal niet meer vliegen. Dat is triest, want grasparkieten zijn van nature ware vliegkunstenaars!

We zouden kunnen zeggen dat we dan maar het ideaalbeeld moeten aanpassen aan de praktijk, maar daar ben ik geen voorstander van. Het kan toch niet de bedoeling zijn om vogels te kweken die niet kunnen vliegen. Dan zijn het geen vogels meer en ze zijn ook niet mooi meer. Het is bovendien erg dieronvriendelijk. Ik ben daarom van mening dat we het geldende ideaalbeeld kunnen handhaven en dat we extreme veerlengte niet meer als iets wenselijks maar als een fout moeten zien, die op tentoonstellingen wordt afgestraft en niet langer door kwekers (en keurmeesters!) onderling wordt geprezen en bewonderd. Ik hoop zeer dat keurmeesters en kwekers erin slagen om hier internationaal overeenstemming over te bereiken.

Ik geef onmiddellijk toe dat ik zelf ook lange tijd zo extreem mogelijke vogels heb proberen te kweken. Wat mij betreft is die tijd nu langzamerhand wel voorbij. Mijn ideale grasparkiet heeft zeker wel brede en hoge kopveren – dat is ook in het geldende ideaalbeeld zo als je goed kijkt (het kopje zelf is veel kleiner dan wat je ziet) –, maar tegelijk mooi rond en gesloten en in een goede verhouding met de rest van het lichaam. Daarom heeft mijn ideale grasparkiet lange kopveren, zo kort mogelijke lichaamsveren en een passende wigvorm en stokstand.

Het is niet eenvoudig om zulke vogels te kweken. De makkelijkste weg is wat we allemaal gewend zijn: de grootste jongen in het nest – die met de breedste koppen en de langste veren – bestempelen we als ‘super’ en vooral van deze vogels willen we later nieuwe en nog ‘betere’ jongen te kweken. Zo hebben we de ‘toppers’ van nu gecreëerd. En zo heb ik het zelf ook altijd gedaan.

Het is veel moeilijker – en in ieder geval minder snel zichtbaar – om vitale vogels met mooie verhoudingen te kweken. Mij lukt dit ook nog niet zo goed als ik zou willen, maar het is wel mijn doel en uitdaging geworden. Wellicht worden mijn vogels daardoor (naar ik hoop tijdelijk) minder populair, maar dat moet dan maar.

Ik houd absoluut van een mooie ‘blow’ en van het kunnen ‘spelen’ met de kopveren, als het totaalplaatje maar klopt. Vogels met lange veren kunnen we in de kweek zeker nodig hebben om vogels met te korte veren te compenseren. Maar lange veren mogen niet langer ons doel zijn. We zouden steeds het geldende ideaalbeeld voor ogen moeten houden.

Checklist Ideale Grasparkiet

Voor mezelf heb ik een korte checklist gemaakt van eigenschappen die ik van belang vind als ik mijn eigen vogels aan het beoordelen en selecteren ben (wat ik bijna elke dag doe). Ik heb bij het opstellen van deze checklist geen gebruik gemaakt van bestaande checklists of standaardvereisten, hoewel er ongetwijfeld gelijkenis zal zijn.

Ik zou het wel een goed idee vinden om een dergelijke checklist ook te gebruiken als aanvulling op het huidige plaatsingssysteem bij keuringen. Nog mooier zou het zijn als kwekers op tentoonstellingen per vogel een beoordelingsbriefje meekrijgen, zodat ze weten aan welke criteria hun vogel wel of niet voldoet. Daar kunnen we allemaal van leren!

Ik realiseer me dat dit lijkt op het vroegere puntensysteem (dat de NBvV nog steeds hanteert), maar het is de moeite waard om te overwegen, vooral ook omdat het kan bijdragen aan het noodzakelijke terugdraaien van de ontwikkeling naar een steeds extremere vogel. Want zo dwingen we elkaar om bij onze selectie beter te kijken naar andere onderdelen dan de kop en de lengte van de veren alleen.

1) Wigvorm / stijl / formaat / balans

Wigvorm = niet plomp, staart niet te lang. Stijl = fier rechtop. Formaat = niet te klein en niet te groot. Balans = harmonische verhoudingen

2) Kopbreedte / kophoogte / nek

Kopbreedte = veren bij snavel opzij, maar niet te veel naar beneden. Kophoogte = blow, gesloten. Kopveren niet te lang maar in verhouding. Ronde nek.

3) Poten / stokstand / tenen / nagels

Vrij van stok. Enigszins opgedrukt. Poten niet begroeid. Twee tenen naar voren en twee naar achteren. Nagels compleet

4) Tekening / kleur / masker

Conform de standaard.

5) Conditie / lichaamsveren

Algemene indruk. Geen ruipennen. Lichaamsveren kort en strak tegen het lichaam. Geen veren over de oogjes aan de zijkanten. Niet zenuwachtig.

Voordat ik vertel hoe ik mijn eigen stam heb opgebouwd ga ik nu eerst nader in op hoe de fysieke vererving en de kleurvererving van de grasparkiet in hun werk gaan.

Fysieke vererving

Wat is het belangrijkste in onze kweek: het 'genotype' (= de bloedlijn) of het 'fenotype' (= het uiterlijk van dit moment)? Hier lopen de meningen

over uiteen.

Als je het genotype het belangrijkste vindt, dan werk je graag met lijnenteelt: je legt bepaalde eigenschappen vast in je stam door een lichte vorm van inteelt: neef x nicht, vader x dochter, enzovoort. Na een aantal jaren van lijnenteelt is je stam dan één grote familie, alle vogels zijn min of meer verwant en lijken ook in hoge mate op elkaar.

Als je het fenotype het belangrijkste vindt, dan verbeter je de vogels door bepaalde eigenschappen te combineren, in principe ongeacht de afstamming. Als je grotere koppen wilt kweken zet je de vogels met de grootste koppen bij elkaar, enzovoort.

Je kunt ook werken met compensatie van eigenschappen: een vogel met een wat te smalle kop verbeter je door er een vogel met een brede kop op te zetten, op een wat te kleine vogel zet je een grote vogel, enzovoort.

Het gevaar van te veel nadruk op het genotype is dat je niet alleen de goede eigenschappen versterkt, maar – ongewild – ook de slechte eigenschappen, bijvoorbeeld een mindere vruchtbaarheid, of aanleg voor French Moult, of geen staart, of juist een te lange staart, enzovoort. Je zult dan steeds op zoek moeten naar fris bloed dat je inkweekt in je vogelfamilie, zonder de eigen kenmerken van je stam te verliezen – en die het liefst natuurlijk te verbeteren.

Het gevaar van te veel nadruk op het fenotype is de verleiding om overal goede (onverwante) vogels te kopen of te ruilen. Je zult dan merken dat uit twee goede vogels zomaar veel slechtere vogels kunnen komen. Je kunt daaruit ook zomaar een zeer goede kweken, maar de eigenschappen zijn dan nog niet vastgelegd. Je hebt dan vaak heel veel verschillende eigenschappen in je hok. Dat is op zich wel wenselijk – dan heb je iets om mee te werken en te compenseren –, maar een zekere herkenbaarheid van je vogelfamilie is ook van belang, zeker naarmate die dichterbij het ideaalbeeld komt. Het nadeel van te veel nadruk op het fenotype is dus dat je opportunistisch bezig bent en niet echt iets opbouwt. Het voordeel is dat de vruchtbaarheid meestal goed is.

Zelf geloof ik dat een mix van werken met genotype en fenotype het beste is. Ook geloof ik in de methode van compensatie van eigenschappen. Dus niet altijd alleen maar extremer, maar zoeken naar balans en harmonie. Dankzij lijnenteelt kunnen uit twee mindere vogels opeens veel betere komen, omdat dit in hun achtergrond zit. Maar dat weet je helaas niet zeker.

De jongen kunnen ook allemaal minder zijn, omdat je de mindere eigenschappen aan het vastleggen bent. Toch kan het bij lijnenteelt interessant zijn om ook mindere (= minder lang bevederde) vogels te gebruiken, zeker als het poppen zijn, al was het maar omdat die meestal gemakkelijker kweken. Als je niet aan lijnenteelt doet en dan een sterke vogel aan een onverwante mindere vogel verpaart, dan weet je bijna zeker dat het niks wordt.

Je kunt volgens mij daarom het beste selecteren op de uiterlijke eigenschappen die je wilt vastleggen en zonedig gerichte aankopen doen om bepaalde eigenschappen te verbeteren, waarna je de gewenste eigenschappen door een bepaalde mate van lijnenteelt probeert vast te leggen in je vogelfamilie.

In ieder geval is het aan te bevelen om de eigenschappen die je nodig hebt zoveel mogelijk te halen bij één bepaalde kweker, of bij verschillende kwekers die met dezelfde bloedlijn werken. Dat kunnen dan dus ook de wat mindere vogels zijn. Het werken met te veel verschillende bloedlijnen leidt meestal tot teleurstelling. Je koopt topvogels maar de nakweek is minder. Het kost je veel geld en je bouwt niets op.

Kleurvererving

Erfelijkheidslere is best ingewikkeld. Maar voor onze kweek is het voldoende om enkele simpele basisregels te kennen. Er zijn grofweg drie mogelijkheden: dominante vererving, geslachtsgebonden vererving en recessieve vererving.

Dominante vererving geldt voor de kleurslagen dominant bont, spangle, grijs en violet. Geelmasker is dominant in grijs/blauw/wit.

Normaal (groen) x dominant = 50% dominant, 50% normaal.

Dominant x dominant = 25% normaal, 50% dominant, 25% dubbelfactorig dominant.

Dubbelfactorig bont of dubbelfactorig spangle = geheel geel of wit. Bij dubbelfactorig geelmasker is het masker wit. Een vogel kan niet split zijn voor een dominante factor, maar deze wel verborgen bij zich dragen.

Geslachtsgebonden vererving geldt voor de kleurslagen lutino, albino, opaline, cinnamon, lacewing en texas clearbody. Mannen kunnen hiervoor split zijn, dat wil zeggen de kleurslag vererven zonder dat de vogel zelf de kleur heeft. Split wordt weergegeven door een schuine streep (/). Poppen

kunnen bij geslachtsgebonden vererving nooit split zijn. Texas clearbody is dominant over ino.

Als voorbeeld nemen we de vererving van ino's.

Ino man x ino pop = 50 % ino man, 50 % ino pop.

Ino man x normaal pop = 50 % normaal / ino man, 50 % ino pop.

Normaal man x ino pop = 50 % normaal / ino man en 50 % normaal pop

Normaal / ino man x normaal pop = 25 % normaal man, 25 % normaal / ino man, 25 % normaal pop, 25 % ino pop.

Normaal / ino man x ino pop = 25 % normaal / ino man, 25 % ino man, 25 % normaal pop, 25 % ino pop.

Blauwe of grijze mannen kunnen nooit split lutino zijn, als zij split ino zijn is dat split albino.

Recessieve vererving geldt voor de kleurslagen blauw, recessief bont, grijsvleugel en overgoten.

Normaal x recessief = 100% normaal / recessief.

Normaal / recessief x normaal / recessief = 25% normaal, 50% normaal / recessief, 25% recessief.

Normaal / recessief x recessief = 50% recessief, 50% normaal / recessief.

De recessieve kleur blijft verborgen, tenzij beide ouders deze erfelijke eigenschap bezitten.

Toepassing bij (lut)ino's

Nu we weten wat ons ideaalbeeld is en we de basisregels van de vererving kennen, wordt het tijd om te kijken naar de toepassing daarvan bij de (lut)ino's. Ik heb het hier gemakshalve verder alleen over de lutino's.

De fysieke vererving is bij de lutino's wat moeilijker dan bij bijvoorbeeld het kweken met grijzen of blauwen. Want de inofactor heeft fysiek een (licht) reducerend effect. Om die reden vermijd ik de verparing lutino x lutino. Ik doe dit alleen als de ouders allebei heel goed zijn (zowel genotype als fenotype) of als het niet anders kan. Met lutino x lutino is het wel makkelijker om de kleurdiepte verbeteren, omdat je bij volledig gele vogels de kleurdiepte beter kunt vergelijken dan bij groene vogels het geval is.

Als het nodig is probeer ik bepaalde gewenste fysieke eigenschappen te halen bij een topkweker, in de vorm van een groene vogel, liefst natuurlijk meerdere vogels en als het kan jonge vogels.

Mijn favoriete verparingen zijn lutino man x groene pop en groene split lutino man x lutino pop. Lutino's van anderen haal ik zelden binnen en dat hoeft naar mijn mening ook niet – tenzij je daarmee bepaalde eigenschappen kunt verwerven die groene vogels niet hebben.

Grijzen en blauwen schaf ik eigenlijk ook nooit aan, tenzij er bepaalde eigenschappen in zit die ik niet op een andere manier kan verwerven.

Het liefst gebruik ik olijfgroenen of donkergroenen met diepgele melanine, omdat deze de kleur van de lutino's kunnen verdiepen.

Grijsgroenen kunnen ook prima, evenals lichtgroenen, hoewel lutino's die lichtgroen maskeren vaak wat bleker van kleur zijn en wat eerder groene aanslag vertonen.

Voor de kleurverdieping gebruik ik ook graag spangles en dominant bonten, bij voorkeur met zo wit mogelijke staart- en slagpennen. Bij het gebruik van deze kleurslagen is er namelijk een kans dat de staart- en slagpennen te geel worden, wat bij de lutino's een fout is. Maar het is zeker niet zo dat bij het gebruik van spangles en bonten de pennen altijd te geel worden.

Sommige kwekers gebruiken texas clearbody op hun ino's, maar ik heb nooit goed begrepen welke verbetering dat kan bewerkstelligen, noch qua kleur noch fysiek. Ook is texas clearbody dominant over ino, dus voor je het weet heb je er teveel van.

De groenen die ik gebruik kunnen normale groenen zijn, maar ik gebruik bewust ook zowel opaline als cinnamon. Opaline geeft vaak een wat grovere en langere veer, cinnamon geeft vaak een wat fijnere veer. Het is onzin dat het gebruik van cinnamon bij de lutino's leidt tot bruine vleugeltekening. Dat hoeft echt niet het geval te zijn, tenzij je te veel cinnamon gebruikt. Door cinnamon kan de lichaamskleur wel wat opleken. Evenals texas clearbodies hebben ook opalines en cinnamons als nadeel dat je er snel te veel van krijgt, wat ook weer niet de bedoeling is. Het blijft ook hier gaan om de balans.

Omdat opalines en cinnamons evenals de ino's geslachtsgebonden vererven kun je het aantal in principe goed in de hand houden. Een lutino man x een cinnamon pop geeft immers lutino poppen die niet cinnamon zijn. De mannen uit deze combinatie zijn allemaal spit lutino maar ook split cinnamon. Daar moet je dus wel op letten bij de volgende verparing.

KWEEKPROCES

Mijn broedseizoen is in beginsel van september tot mei. In de maanden mei, juni, juli en augustus kweek ik liever niet, dan ben ik meer bezig met schoonmaken, repareren, bezoek ontvangen, en dergelijke. Zo doe ik het mijn hele leven al. Ik heb een paar jaar geleden geprobeerd om dit tijdschema aan te passen: een break in de winter in plaats van in de zomer, maar dat is me eigenlijk niet zo goed bevallen. De kweek ging bepaald niet beter, al weet ik niet of dat de oorzaak was – dat is nu eenmaal heel moeilijk vast te stellen.

Hoe dan ook, je moet als grasparkietenkweker goed tegen teleurstellingen kunnen, want die horen helaas onvermijdelijk bij het kweekproces. Allerlei soorten tegenslagen en wangedrag, ziektes en dood liggen voortdurend op de loer. Daar moet je mee leren omgaan, daarom vertel ik hier in het navolgende ook iets over. Door op bepaalde zaken te letten kun je ook het een en ander voorkomen.

Leeftijd kweekvogels

De leeftijd van de vogels is een punt van aandacht. Vogels ouder dan drie jaar doen het meestal niet meer, vooral de poppen. Mannen willen het nog wel eens langer volhouden. Op zich is dit wel iets dat te denken geeft. Want de grasparkieten in het wild en de kleine kleurgrasparkieten blijven veel langer vitaal en worden veel ouder, tot soms wel 11 of 12 jaar. Ook dit kunnen we als een signaal zien dat we met onze standaard grasparkieten op de verkeerde weg zijn.

In onze kweek hoeven de man en de pop niet even oud te zijn. Een ervaren man kan een jonge pop stimuleren en haar leren wat de bedoeling is, zoals het binnengaan van het nestblok.. Dat kan ook gelden voor een ervaren pop met een jonge man. Maar als de pop te snel en te langdurig in het blok gaat is de kans groot dat de eieren onbevruucht zijn. Je moet dus steeds goed opletten hoe het gaat.

Niet meer dan drie rondjes

Wanneer je ook kweekt, je moet er in ieder geval rekening mee houden dat je met de meeste vogels – vooral de poppen – niet meer dan drie rondjes kunt kweken. Ofschoon er ook vogels zijn waarvoor dat teveel is en andere die het juist prettig lijken te vinden om steeds maar door te kweken. Dat hangt heel erg af van het type en de conditie. Als je langer doorgaat dan goed is kan het zijn dat zo'n vogel het een volgende keer helemaal niet meer doet.

Oog voor de relatie

De volwassen vogels die ik wil inzetten voor de kweek zet ik qua geslacht meestal apart, in ieder geval een paar weken voordat het broedseizoen begint, maar wel met gaas ertussen. Zo kunnen de mannen en de poppen contact met elkaar maken en kan ik zien welke liefdes er opbloeien en wanneer ze rijp zijn om in de broedkooi te worden gezet.

Voor een voorspoedig kweekproces is het gunstig als vogels elkaar uitzoeken, maar niet altijd past dat natuurlijk bij wat ik wil. Dan krijgt mijn persoonlijke keuze toch wel voorrang, maar ik blijf goed letten op de kwaliteit van de relatie tussen de man en de pop.

Niet alleen de relatie tussen de man en de pop verdient aandacht, maar ook de relatie van de vogels met mij als dagelijkse verzorger. Het werkt erg prettig als de vogels in de broedkooi rustig zijn en min of meer op je zitten te wachten tot je weer komt met je dagelijkse handelingen. Je bouwt een werkrelatie op met je kweekvogels.

Helaas lukt dit niet met alle vogels even goed. Je kunt ook hier natuurlijk ook op selecteren.

Man en pop samen

Ik zet de man en de pop altijd tegelijk in de broedkooi. Dus niet eerst de pop – zoals sommige kwekers doen –, omdat de kans dat ze de man dan later nog accepteert minder wordt en de kans op onbevuchte eieren is dan dus groter.

Sommige kwekers zetten eerst meerdere mannen bij een pop, maar dat vind ik te gevaarlijk, want als een pop haar keuze eenmaal heeft bepaald kan ze agressief worden tegen de andere man(nen), soms tot de dood erop volgt. En je bent er nu eenmaal niet altijd op tijd bij om in te grijpen als dat nodig is.

Ik geef een koppel ongeveer een week de tijd om te zien of de pop – of, meestal iets later, ook de man – het blok ingaan. Als ze alleen maar stil naast elkaar blijven zitten probeer ik het proces soms te forceren door de pop in het blok te plaatsen en te volgen wat er gebeurt. Soms werkt dat, maar niet altijd. De vogels moeten er wel klaar voor zijn en elkaar aantrekkelijk vinden.

Veertjes rond geslachtsorganen weghalen

Omdat de veren van onze vogels langer zijn geworden dan in de vrije

natuur is het nodig om – voordat de vogels in de broedkooi worden gezet, of in ieder geval niet (te) lang daarna – de veertjes rond de geslachtsorganen weg te halen. Als je dat niet doet wordt de kans op geslaagde bevruchte bevruchting een stuk kleiner. Er zijn twee manieren om dat te doen: knippen of wegtrekken. Ik doe altijd het laatste, omdat naar mijn mening dit effectiever is, hoewel het mogelijk wel iets meer stress veroorzaakt.

Als het te lang duurt voordat de broeddrijf komt kunnen de veertjes weer terug groeien. Dat gebeurt eerst in de vorm van stekelige pennetjes, wat natuurlijk niet bevorderlijk is voor een aangenaam seksleven. Deze pennetjes moet je dan dus ook tijdig wegtrekken.

Voorkeur voor rustig gezinsleven

Ik ben er geen voorstander van om poppen in hun eentje te laten broeden en dus één man tegelijk op meerdere poppen te zetten, bijvoorbeeld de ene dag bij de ene pop en de andere dag bij de andere pop. Dit is niet de natuurlijke situatie en er is een grotere kans op problemen. Ik geef de voorkeur aan een rustig gezinsleven in de broedkooien.

Bij 'moeilijke' vogels kun je de eieren weghalen en laten deze uitbroeden door andere vogels. Je kunt hiervoor 'kleine parkietjes' gebruiken – zoals veel kwekers doen. Maar ook hier moeten we mee oppassen, omdat we zo de kans vergroten dat we dan grasparkieten kweken die zichzelf niet meer goed kunnen voortplanten.

Geen kunstmatige bevruchting

Het zichzelf niet meer kunnen reproduceren is in nog sterkere mate het geval als ook nog kunstmatige bevruchting wordt toegepast, zoals steeds meer 'topkwekers' doen. Zij knippen het sperma uit de mannetjes, vangen dit op met een rietje en blazen het dan in een vrouwtje. Dit is natuurlijk zeer dieronvriendelijk. Daarom ben ik daar principieel tegen.

Bij kwekers die werken met kunstmatige bevruchting bevrucht één topman dikwijls heel veel poppen in het hok, waardoor de verwantschap van de stam te close dreigt te worden. Maar erger vind ik dat we zo steeds extremere vogels kweken die niet meer weten 'hoe het moet'. Naar mijn mening hebben we dan een kritische grens overschreden.

Nest maken en verzorgen

Het maken en verzorgen van het nest stelt bij de meeste grasparkieten weinig voor. Sommige poppen knagen wel wat aan het nestblok of werken het zaagsel eruit dat ik erin leg.

Als ze eenmaal aan het broeden zijn worden door de pop soms lichaamsveertjes om de eieren gelegd. Als er tenminste twee eieren zijn leg ik er ook altijd weer wat zaagsel bij en dan wordt het er door de pop niet meer uitgewerkt. Zo blijven de eieren schoner en gaan ze minder gauw kapot. Sommige vogels bevuilen het nest met de eigen uitwerpselen, zodat je het als kweker zelf moet schoonhouden. Zodra er jongen zijn geboren geldt dat in nog sterkere mate, vooral als de ontlasting aan de natte kant is. Droge uitwerpselen laat ik liever zo lang mogelijk liggen, omdat dit de natuurlijke situatie is en er mogelijk ook goede, beschermende stoffen in kunnen zitten.

Eitjes leggen

Het leggen van het eerste ei is een belangrijk moment. Het kan soms even duren voordat het zover is. Sommige poppen komen heel snel met het eerste ei en zijn nog helemaal niet zo dik, andere poppen doen er meer dan een week over en worden enorm dik. De verschillen kunnen dus groot zijn wat dit betreft. Bij mijn dagelijkse nestcontrole noteer ik de mate van zwelling, zodat ik ook dit proces goed in de gaten kan houden.

Jonge poppen kunnen van het hele gebeuren in de war raken en het eerste ei kapot maken – maar ook de man doet dat soms. Er zijn ook oudere vogels die dit blijven doen. Om die reden leg ik er zonodig een kunsteitje bij, dat ik weghaal zodra het tweede of derde eitje is gelegd.

De pop legt om de dag een ei. Gemiddeld bestaat een legsel uit ongeveer 5 of 6 eitjes, maar sommige poppen leggen wel 8 of zelfs 10 en andere maar 2 of 3 eitjes.

Veel kwekers nummeren de pas gelegde eieren met een pen, maar zelf doe ik dat liever niet, omdat ik denk dat er altijd een risico is dat er iets van de inkt door de schaal heen gaat, waardoor het embryo kan afsterven.

Misschien is dit onzin, maar het is ook niet altijd nodig om de eieren te markeren, je ziet het verschil in ontwikkeling met het blote oog ook wel – met behulp van een schouwlampje.

Poppen die weinig eitjes leggen of te veel eieren laten afsterven houd ik liever niet in mijn bestand. Soms is er dan ook iets aan de hand met de gezondheid van zo'n pop.

Het broeden

Zodra de pop broedt is het spannend om te ontdekken of de eitjes bevrucht zijn of niet. Dit kun je al zien na twee dagen broeden. Je ziet dan een wat steviger omrand geel vlekje en ook al snel rode adertjes en vlekjes. Na enkele dagen is het eitje dichtgegroeid, met uitzondering van de luchtkamer aan één van de uiteinden van het ei. Ik volg het broedproces dagelijks met mijn schouwlampje, bij voorkeur op een vast moment van de dag.

Soms is het hele legsel bevrucht, soms maar één eitje en soms is helaas alles onbevrucht. Ieder ei geef ik 10 dagen de tijd om tot ontwikkeling te komen. Als er na 10 dagen nog niets bevrucht is haal ik dit koppel (of een van beide vogels) uit de broedkooi en probeer ik iets anders.

Het is natuurlijk ook spannend om de groei van het embryo te volgen. Je leert als kweker vanzelf zien wanneer dit allemaal goed gaat en wanneer niet. Sommige eitjes kunnen helaas afsterven. Je zit dit door een verkleuring van de inhoud van het ei, in eerste instantie bij de luchtkamer, daar wordt de kleur dan wat lichter.

Als een pop ziek is laat ze de eitjes koud worden en loopt ze van het nest. Het probleem kan ook een harde 'poepklont' zijn die de cloaca afdicht. Als deze poepklont wordt verwijderd en de pop niet te veel verzwakt is kan het allemaal nog goed komen. Koud geworden eitjes hoeven nog niet dood te zijn, mijn ervaring is dat koude eitjes nog ongeveer 24 uur levensvatbaar blijven.

Als alles goed gaat duurt het uitbroeden van een ei 18 dagen. Zodra ik zie dat een eitje bevrucht is noteer ik dat, evenals de verwachte datum van uitkomen van het ei.

Eitjes overleggen

Eitjes overleggen naar een ander nest doe ik regelmatig, omdat ik ieder koppel bij voorkeur 3 of 4 jongen wil laten grootbrengen. Jonge vogels kruipen dicht tegen elkaar aan en hebben zo veel steun aan elkaar. Bij meer dan 4 jongen moeten de ouders erg hard werken om ze allemaal te voeden en hebben vooral de kleinste jongen het moeilijk.

Als er meer dan 3 of 4 eitjes bevrucht zijn komen die meestal niet allemaal uit omdat ze te veel bevuild worden door de eerstgeboren jongen.

De meerdere eitjes leg ik dan onder bij koppels met minder bevruchte of afgestorven eitjes. Als het nodig is merk ik zulke eitjes dan wel.

Je kunt eitjes het beste overleggen zodra ze gelegd zijn, of als ze op uitkomen staan. In de tussentijd worden de eitjes door de pop regelmatig

gekeerd en elke pop doet dat op haar eigen manier. Eitjes zijn er gevoelig voor als dat verandert en kunnen dan gemakkelijk afsterven.

De geboorte

De geboorte van het eerste jong is natuurlijk een belangrijk moment, zeker ook voor de kweker. Maar ook hiervoor geldt dat een pop – zeker als die onervaren is – hier niet altijd goed mee om te gaan. Als je er dan te laat bij bent kan het jong al na een paar uren dood zijn, omdat het niet snel genoeg gevoed wordt.

Je kunt eventueel ook een pasgeboren jong zelf al bijvoeren met lauwe melk, maar ik doe dit liever niet. Een pasgeboren jong is erg kwetsbaar en gaat snel dood. Als ik de indruk heb dat het eerste jong niet (snel genoeg) gevoed wordt leg ik het – als dat mogelijk is – tijdelijk in een ander nest met iets oudere jongen en leg ik een van die oudere jongen in het nest van de onervaren pop.

Omdat dit jong krachtiger om voedsel bedelt en al een groter snaveltje heeft begint de pop dan meestal wel te voeden. Als alles goed gaat breng ik na een of twee dagen de jongen weer terug naar hun eigen ouders.

Zodra een jong uit het ei komt kun je al zien of het een ino is of niet. Elk inojong is voor mij een feestje! Het verschil in oogkleur kan handig zijn bij het uit elkaar houden van jongen als je ze bijvoorbeeld naar een ander nest wilt overleggen. Baby cinnamons hebben ook (bijna) rode oogjes, dus dat verstoort mijn feestje soms na twee of drie weken, als de veertjes doorkomen.

Voeden

De eerste dagen zijn cruciaal, maar het voeden van de jongen blijft ook de weken daarna een punt van aandacht. De jongen blijven ongeveer 4 weken in het nest en moeten gedurende deze periode door de ouders vanuit hun eigen krop gevoerd worden.

De eerste dag(en) bestaat de kropinhoud uit kropmelk van de moeder, daarna begint meestal de vader mee te voeren en komt er ook meer vast voedsel in de krop. Sommige poppen hebben er moeite mee om hun partner bij de jongen te laten, dus goed blijven opletten of alles goed gaat.

Voor het slapen gaan moeten de kropjes van de jongen goed gevuld zijn.

Jongen overleggen

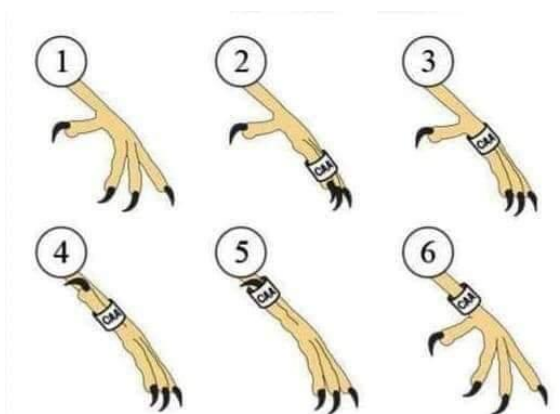
Niet alle ouders voeden even goed en niet alle jongen groeien even goed. Als jongen sterk achterblijven in de groei leg ik ze over in een ander nest, als dat beschikbaar is. Overleggen doe ik ook als de leeftijd van de jongen te sterk uiteenloopt of als er te veel of te weinig jongen in het nest liggen. Ook om deze reden is het belangrijk om over meer broedkooien te beschikken. Als je die niet hebt kun je niet overleggen en verlies je relatief meer jongen.

Het overleggen gaat meestal goed als de jongen niet meer dan een week oud zijn. Daarna ontwikkelen ze dons en veertjes en dan kan het zijn dat pleegouders de jongen niet meer willen accepteren. Dit verschilt echter per ouder, er zijn ook vogels – vooral mannen – die zelfs jongen van vier weken accepteren. Ook hiervoor geldt dus: dagelijks goed blijven observeren en controleren.

Het ringen

Ik ring mijn jonge vogels met normale ringen van 4,5 mm van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Deze ringen bevallen mij goed. Ieder kweekjaar heeft de ring een andere kleur – dit loopt nationaal en internationaal synchroon.

Iedere kweker moet de ringtechniek natuurlijk goed beheersen: eerst de twee voortentjes plus de voorste achterteen in de ring, dan de ring over de hiel schuiven en tenslotte het vierde achterteentje achter de ring vandaan – daarbij gebruik ik meestal een tandenstoker.

De gemiddelde ringdatum is de achtste dag. Een enkele keer kan het eerder, maar als de jongen minder goed groeien kan het soms ook pas op de 12^e dag of nog later. De datum is geen goede indicatie of het jong een

topper gaat worden of niet. Soms blijft een vroeg geringd jong heel klein, soms wordt een laat geringd jong toch een forse vogel.

Plukken van jongen

Er zijn poppen die de vervelende eigenschap hebben om hun jongen te plukken: zodra de jongen dons en veertjes krijgen trekt de pop die er weer uit, soms tot bloedens toe. Ook dan leg ik de jongen meestal over als dat mogelijk is, hoewel het plukken soms ook minder erg wordt en de ouders de jongen nog zelf kunnen grootbrengen. Maar meestal wordt het eerder erger en moet je ingrijpen.

Poppen die dit eenmaal gedaan hebben doen het meestal in een volgende broedronde weer, ook met een andere partner. Het is niet per se zo dat de jongen van zulke poppen het ook weer gaan doen als je die gaat gebruiken voor de kweek.

Het is onduidelijk wat hiervan de oorzaak is. Misschien een eenzijdige voedselopname door de pop of een ander tekort, maar ik ben hier nooit goed achter gekomen.

Spreidpoot

Jonge vogels kunnen in het nest al ziek worden en moeten dan ook met medicijn behandeld worden. Je kunt dit meestal zien aan de kleur van de huid en minder snel groeien. Nestjongen blijven erg kwetsbaar: als ze ziek zijn gaan ze nog eerder dood dan volwassen vogels.

Een vervelende aandoening is wat ik noem de spreidpoot: een pootje (soms tegelijk ook het andere pootje) blijft niet meer onder de baby zitten maar gaat naar de zijkant of zelfs omhoog uitsteken. Meestal is dit einde verhaal. Ik heb wel geëxperimenteerd met bijvoorbeeld een ijzerdraadje om de pootjes bij elkaar te houden, maar dit is mij nooit goed gelukt.

Ook hiervan is het onduidelijk wat de oorzaak is. Soms komt het door de pop die te zwaar broedt op een enkel jong tussen de eieren, dan kan het nog goed komen als dit jong wordt overgelegd naar een nest met meerdere grotere jongen. Maar vaker ontstaat de spreidpoot later, zonder duidelijke aanleiding. Waarschijnlijk is het dan een genetische zwakheid. Het is daarom het beste om ouders die jongen met spreidpoot ontwikkelen uit te sluiten van de kweek.

Agressie tegen jongen

Ook erg vervelend is natuurlijk agressie tegen de jongen in het blok. Het is meestal de pop die dit doet en meestal na ongeveer drie weken, als zij voorbereidingen wil treffen voor de volgende ronde. De pop wil het nest dan weer leeg en schoon hebben en wil de jongen eruit werken. Als die dan tegenstribbelen kan het fout gaan. De pop ziet zo'n jong dan waarschijnlijk als concurrent en kan zelfs zover gaan dat het kopje van het jong helemaal wordt ingehakt. Als je er op tijd bij bent kun je zo'n jong nog redden, maar zo niet dan sterft het een gruwelijke dood.

Zodra een pop deze neiging vertoont kan het helpen om de jongen uit het blok te halen en op de bodem van de broedkooi te plaatsen. Een schuilplek is ook daar dan wel aan te bevelen.

Vooraf in dit stadium kan het ook de man zijn die agressie vertoont. Er zijn grote verschillen in gedrag: mannen die zorgzaam zijn en goed voeren, maar ook mannen die hun jongen seksueel misbruiken en minder goed of helemaal niet voeren. Dan wordt het lastig, want overleggen gaat op deze leeftijd moeilijk en de pop kan al met haar hoofd bij de volgende ronde zijn. Dan moet je als kweker bijvoeren met de kropnaald om zo'n jong te redden, maar als dit meer dan enkele dagen duurt en het jong gaat niet snel zelf eten, dan gaat het alsnog fout.

Uitvliegen en leren eten

Er zijn jongen die zo actief en nieuwsgierig zijn dat ze al na drie weken uit het nest gaan, maar er zijn ook jongen – zeker als ze door de ouders goed gevoerd worden – die liefst vijf weken in het nest blijven.

Mede gelet op de volgende ronde heb ik het liefst dat jongen na ongeveer vier weken het nest verlaten, dus soms help ik daar een handje bij. Als ze zich erg ongelukkig voelen plaats ik ze voor het slapen gaan weer even terug in het nest.

Het is van het grootste belang dat jongen zo snel mogelijk zelf leren eten. Je kunt dit leerproces bespoedigen door al na drie weken wat trosgierst in het nest te leggen, wat ik dan dus ook altijd doe.

Vaak voeren jongen ook elkaar – ook jongen verschillende nesten –, dit kan net soms voldoende zijn om een jong na het uitvliegen door deze moeilijke fase te helpen. Je moet altijd goed opletten dat je jongen die elkaar voeren niet te snel uit elkaar haalt.

Bijvoeren van jonge vogels

Als een jong nog niet kan eten en ook niet goed genoeg gevoerd wordt door de ouders of andere jonge vogels, dan kun je het tijdelijk bijvoeren met een kropnaald. Dit moet dan om de twee à drie uur gebeuren.

Ik gebruik hiervoor Nutribird: een met lauw water tot een papje aan te lengen poeder waar in principe alles in zit wat jonge vogels nodig hebben. De kropnaald moet dik genoeg zijn, anders kan het papje er niet doorheen.

Maar ik geef hier niet te veel van, want dan stoppen jongen soms met zelf zoeken naar eten. Na enkele dagen bijvoeren moeten ze het echt zelf kunnen, anders zijn ze ten dode opgeschreven.

Voor de nacht moet de krop wel altijd vol genoeg zijn. Als je het jong in de hand neemt kun je dit prima voelen.

Babykooi

Zodra een jong zelf voldoende kan eten haal ik het uit de broedkooi en zet ik het samen met enkele andere jongen in een babykooi. Mijn babykooien hebben nog een 'inloopblok' waarin de jongen zich kunnen terugtrekken en kunnen slapen als zij dat willen. Hier wordt graag gebruik van gemaakt. Ik houd de jongen niet lang in de babykooi, meestal niet langer dan een week of twee weken. Dan gaan ze naar de grote vlucht om verder te socialiseren en hun vliegspieren te ontwikkelen.

Geslachtsbepaling

Bij de ino's hebben de mannen geen blauwe neusdop, maar een roze neusdop, ook al in het nest. De poppen hebben net als bij de groene vogels een bruine neusdop, maar bij jonge poppen is de neusdop aanvankelijk en ook daarna nog geruime tijd tamelijk wit.

Vaak kun je in het nest al zien of een jong een man of een pop wordt, maar lang niet altijd. Vooral bij de ino's is dit lastig om te zien, het duurt soms enkele weken of maanden voordat je er definitief zeker van bent.

Je kunt het geslacht ook herkennen aan het balts- of voergedrag, maar dit werkt ook niet altijd, want er zijn ook poppen die dit in hoge mate kunnen doen. Vroeger kon je het geslacht ook zien aan de kopbevedering die bij de mannen wat sterker ontwikkeld was, maar dat is bij de moderne grasparkiet allang niet meer zo sterk het geval.

Volgende ronde

De pop kan al na drie weken beginnen met het leggen van de nieuwe eitjes van de volgende ronde, ze doet dit dan gewoon tussen de jongen die nog in het blok zijn. Maar lang niet alle poppen doen dit al zo snel. Sommige poppen wachten tot na het uitvliegen of soms nog langer.

Jeugdrijs en geslachtsrijpheid

Na ongeveer vier maanden beleven de jonge grasparkieten hun jeugdrijs en beginnen zij er steeds meer uit te zien als volwassen grasparkieten. Ook al kunnen ze dan spelenderwijs al relaties ontwikkelen en seksueel actief gedrag vertonen, pas na ongeveer zes maanden zijn ze geslachtsrijp.

Het verschilt zeer per vogel wanneer je ze het beste kunt koppelen en in de broedkooi kunt zetten. Dat hangt af van hun gedrag en hun conditie. Zwaar bevederde poppen probeer ik meestal zo vroeg mogelijk, omdat het op latere leeftijd vaak niet meer gaat. Meestal wacht ik tot een vogel ongeveer acht of tien maanden oud is.

Hoe lang inzetbaar

Onze moderne grasparkieten worden lang niet meer zo oud als de wilde grasparkiet en ze blijven ook veel minder lang broedrijp. Er zijn vogels die vier of vijf jaar lang inzetbaar blijven, maar bij veel vogels is het al na drie of vier jaar over.

Ik probeer ieder jaar zoveel mogelijk met een nieuwe generatie vogels aan het werk te gaan, want dan merk je de ontwikkeling van je bestand het sterkst. Enkele vogels die in goede conditie blijven en die goed vererven houd ik niettemin langer aan.

Een goede administratie

Iedere kweker heeft zijn eigen manier van kweken en van wel of niet administreren. Maar zeker als je lutino's kweekt is een goede kweekadministratie onmisbaar. Hoewel de vogels allemaal een eigen ringnummer hebben lijken ze ook allemaal veel op elkaar.

Veel kwekers hangen kweekkaartjes aan de broedblokken en/of gebruiken papieren notatieblokken. Maar zelf doe ik nu alles digitaal, ik gebruik helemaal geen papier meer. Voor de digitale vogeladministratie zijn goede programma's te koop, maar zelf gebruik ik enkele eigen gemaakte

Excelbestanden die ik zowel op mijn computer als op mijn mobiele telefoon kan openen en bewerken.

Ik houd van elke broedkooi en van elke vogel een soort dagboek bij waarin ik de belangrijkste gebeurtenissen registreer. Dat geldt ook voor de ontwikkeling van de uiterlijke eigenschappen van iedere vogel.

Van iedere vogel in mijn vogelbestand kan ik stambomen met vier generaties uitprinten. Iedereen die bij mij vogels koopt kan van iedere gekochte vogel zo'n stamboom ontvangen.

Vogels uit de kweek halen

Als een koppel drie rondjes heeft gedaan, moet je er dus mee stoppen, maar dat valt niet altijd mee. Vaak wordt de pop alweer dik en is ze van plan eitjes voor een vierde ronde te gaan leggen. Hoe los je dat op?

Wat ik dan doe is één van de beide partners uit de broedkooi halen. Je moet goed kijken door welke partner de jongen het beste gevoerd worden, dit kan zowel de man als de pop zijn. De best voedende ouder moet je dus laten zitten.

Als dit de pop is zet ik de moeder met haar jongen soms in een babykooi. Deze verandering van omgeving en het gemis van haar mannetje kunnen helpen om het productieproces van het ei te stoppen.

Meestal is het de man die de uitvliegende jongen voert omdat de pop vaak al meer bezig is met de volgende ronde. Sommige kwekers denken daarom dat ze altijd de pop eruit moeten halen. Maar dat is dus niet altijd verstandig. Een pop kan het ook heel goed alleen.

VERZORGING

Het is natuurlijk erg belangrijk dat de vogels een goede leefruimte hebben en voldoende noodzakelijke voedingsstoffen binnen krijgen. Hierover is veel geschreven. Mede op basis van wat ik lees heb ik gekozen voor het volgende.

Huisvesting

Over het algemeen vind ik dat we onze grasparkieten in te kleine leefruimtes huisvesten. Ik zie bij veel kwekers betrekkelijk kleine gezelschapskooien op ooghoogte, zonder buitenvolière. Iedereen doet elkaar hierin na. Makkelijk voor de kweker en zijn bezoekers, maar erg saai en beperkt voor de vogels. Grasparkieten zijn van nature vrolijke en speelse vogels

die het liefst in grote groepen leven en op elkaar reageren. Als er één waarschuwt voor gevaar vliegen ze bijvoorbeeld allemaal op.

Daarom heb ik ervoor gekozen om mijn grasparkieten te huisvesten in grote binnenvluchten en een buitenvolière van 8 meter lang en 1,5 meter breed. Zie de foto's op mijn homepage. In de buitenvolière gebruik ik dikke wilgentakken als zitstokken.

De buitenvolière is aan de bovenzijde afgeschermd tegen regen en tegen uitwerpselen van wilde vogels. 's Nachts en bij slecht weer doe ik de vogels altijd naar binnen, maar meestal doen ze dat uit zichzelf wel.

Onderzoek wijst uit dat veel van de ziektes waar onze vogels tegenwoordig last van hebben te maken zou kunnen hebben met een tekort aan natuurlijk vitamine D, als gevolg van te weinig zonlicht en buitenlucht.

Ik ben ervan overtuigd dat grote volières beter zijn voor de vogels en voor de ontwikkeling van hun sociaal gedrag. Ik kan er zelf doorheen lopen of in gaan zitten en dat vind ik prettig, ook voor het contact met de vogels en om hun gedrag te observeren.

De jonge mannen en poppen zitten bij mij niet apart. Ik denk dat dit beter is voor hun sociaal welzijn. Na het uitvliegen zet ik de jongen eerst wel een tijdje in een niet al te grote vlucht – om geleidelijk een beetje te wennen aan het leven buiten de broedkooi –, maar vaak doe ik daar dan ook wat oudere vogels bij.

De volières heb ik zelf gemaakt van hout en gaas, waarbij alle kieren zijn dicht gekit om bloedluis te voorkomen. Ik gebruik dus geen aluminium stijlen, omdat ik heb ervaren dat dit ongedierte de kans geeft om in weg te kruipen. En dan kun je het niet goed meer bestrijden.

Mijn vogels zitten bij mij overdag nog wel veel op de grond, vooral in de middag. Maar buiten en in de avond komen ze meer omhoog en zijn ze meer in beweging. Tot op zekere hoogte is dit op de grond bezig zijn een natuurlijk gedrag dat ze ook in de vrije natuur vertonen (foerageren!), maar wellicht zijn mijn vogels ook nog altijd wat te groot en te zwaar bevederd. Dat wil ik dus veranderen – in combinatie met het uiterlijk dat ik wil.

Mijn broedkooien heb ik zelf gemaakt, met voorfronten en broedblokken van Van Keulen. De broedkooien hebben bij mij geen losse bodems, omdat daar altijd vuil tussen gaat zitten. Ik maak de broedkooien elke dag met de hand schoon. Elke broedkooi bevat naast een ronde zitstok ook een vierkante zitstok, om het zithouvast bij het paren te versterken.

In het midden van mijn kweekruimte heb ik een verrijdbare tafel en een draaibare stoel. Vanaf deze plek kan ik zittend alle broedkooien observeren en aantekeningen maken van wat ik zie. Eigenlijk is dit de plek waar ik het meest geniet van de hobby.

De broedkooien maak ik dagelijks met de hand schoon en de grote vluchten veeg ik dagelijks. Na elke broedronde geef ik in principe een schone broedkooi. De grote vluchten maak ik wekelijks helemaal schoon, ook de zitstokken. In de schone kooien komt dan weer een laagje nieuw schelpenzand (zie onder). Ik gebruik dus geen houtsnippers – zoals de meeste kwekers –, want daarin valt weinig te halen voor de vogels.

Als broedblokken gebruik ik vanaf het seizoen 2023-2024 voor het eerst kunststof broedblokken ('paradise nest') van Van Keulen, in plaats van de houten nestlades die ik tot op heden altijd gebruikte. Eens kijken of dat misschien beter werkt. Ze lijken in ieder geval goed geventileerd, door de vele gaatjes die zijn aangebracht.

De totale vogelruimte is onder een rieten dak en dus erg goed geïsoleerd. In de zomer wordt het ook bij grote hitte nooit veel warmer dan 20 graden en in de winter wordt het ook bij grote kou nooit kouder dan 10 graden. Ik hoef dus nooit extra te verwarmen of te koelen.

Voor de luchtverversing gebruik ik een ventilator die dag en nacht voldoende schone lucht van buiten aanzuigt, zonder tocht te veroorzaken. De vochtigheidsgraad probeer ik op ongeveer 60 % te houden. In droge periodes maak ik wat vaker schoon met veel water. In natte periodes doe ik dat wat minder.

Mijn verlichting is door middel van ledlampen (deels met daglicht) en staat zomer en winter aan van 7.30 uur tot 10.30 uur. Ik geloof niet zo in het geven van minder licht in de middaguren en buiten het broedseizoen. Ik denk dat de vogels heel goed in staat zijn om hun eigen rust te reguleren. Ze slapen sowieso veel, ook overdag.

De grasparkieten produceren onophoudelijk veel lawaai, wat een goed teken is. Waarschijnlijk heeft dat te maken met een gevoel van groepsveiligheid en geborgenheid. Het lawaai stimuleert ook de broedbereidheid. Daarom is het belangrijk om zoveel mogelijk vogels tegelijk aan te houden (of aan te schaffen).

Zaadmengeling

Grasparkieten leven uiteraard vooral van parkietenzaad. Momenteel gebruik ik als basisvoer het 'Jo Mannes' mengsel van Versele Laga. Dit bevat 50 % witzaad, 20 % Japans millet, 20 % wit millet, 5 % geel millet en 5 % gele panis.

Soms voeg ik daar voor de verandering wat andere zaden aan toe (van hennep en haver is bijvoorbeeld bekend dat het de vogels feller maakt). Als het beschikbaar is geef ik ook halfrijpe graszaden uit mijn eigen tuin, deze bevatten meer en andere voedingsstoffen dan de gekochte gedroogde zaden uit de handel.

Mijn zaden laat ik niet kiemen, omdat dit een grote kans op candida geeft.

Trosgierst

Regelmatig geef ik alle vogels wat trosgierst. Dit is rode trosgierst, verbouwd door Guillaume Froger uit het Franse Angers.

In het broedseizoen geef ik de jonge vogels in het blok al trosgierst als ze ongeveer drie weken oud zijn. Daardoor leren ze sneller eten.

Wel oppassen dat ze alleen nog maar trosgierst willen eten, dus ook voldoende laten wennen aan het andere zaad. Buiten het broedseizoen geef ik het trosgierst daarom alleen nog maar 's avonds.

Eivoer

Vers eivoer geef ik om de dag en meng ik ook zelf: een basismengeling eivoer met veel hardgekookte eieren. Dit laatste omdat de basismengelingen die in de handel zijn vaak maar heel weinig echte eieren bevatten. Hier doe ik vervolgens 75 % fijngesneden biologische groenten, kruiden, zaden met havermout en beschuit door, zodanig dat een rul mengsel ontstaat.

Groenten zoals: wortel, bloemkool, prei, paprika, selderijstengels, witlof, broccoli, taugé, enz. Kruiden (liefst vers, maar anders gedroogd) zoals: peterselie, tijm, bieslook, oregano, munt, basilicum, enz. Zaden (ook biologisch) zoals chiazaad, gemalen lijnzaad, hennepzaad, negerzaad, sesamzaad, maanzaad, enz.

Van dit mengsel smullen ze, vooral als ze jongen hebben. Alles 100 % biologisch, omdat ik denk dat onze vogels (net als wijzelf overigens) erg gevoelig zijn voor bestrijdingsmiddelen enz.

Groenvoer

Regelmatig geef ik ook los groenvoer uit onze groentetuin in de vorm van andijvie, paardenbloem, vogelmuur, etc. In het voorjaar geef ik af en toe verse wilgentakken, die door de vogels helemaal worden ontdaan van de schors. Juist in de schors schijnen veel geneeskrachtige stoffen te zitten. Ook knip ik veel onrijpe grasstengels en -zaden uit onze grote tuin; daar zijn ze gek op en ik denk dat het heel goed voor ze is, het zijn tenslotte 'gras'parkieten en dit zoeken ze in de Australische natuur ook voortdurend op. Daarnaast geef ik af en toe verse biologische groenten die overblijven van onze eigen avondmaaltijd.

Vitaminen

Een enkele keer, bijvoorbeeld als vogels medicijn hebben gehad of anderszins verzwakt zijn, geef ik ze een lichte dosering multivitaminen door het drinkwater. Ik gebruik hiervoor naar tevredenheid multivitaminen van het merk DAC te Uffelte (www.dac-pharma.nl).

Wel oppassen, want teveel vitaminen is slecht voor de vogels (ze kunnen daar zelfs dood aan gaan!) en water met vitaminen bederft snel, dus regelmatig verversen.

Grit, maagkiesel, mineralen, sepia

Op de bodem van mijn volières en broedkooien strooi ik een klein beetje natuurzand van Ostrea. Dit is een mengeling van zeezand, oester- en zeeschelpen. Het is gedesinfecteerd. Er is anijs aan toegevoegd, wat het een frisse geur geeft. De vogels scharrelen er graag in rond en pikken er van alles uit op.

Aanvullend geef ik een mengeling van vogelgrit, maagkiesel en extra mineralen.

Ook hebben ze altijd sepia tot hun beschikking. Ik koop dat niet, maar ik zoek het zelf op het Noordzeestrand. Dat is elk jaar een leuk uitstapje! Uiteraard wel even wassen en drogen voordat je het gebruikt.

Vers water

Het is natuurlijk erg belangrijk dat de vogels altijd over vers en schoon drinkwater beschikken. In de vluchten ververs ik het regelmatig, afhankelijk van hoe vuil de vogels het maken. Voor de nacht haal ik alle waterfonteintjes en -bakjes eruit, om te voorkomen dat ze de volgende ochtend

vroeg vies water drinken. 's Ochtends krijgen ze zo snel mogelijk vers drinkwater.

Ze vinden het ook fijn om af en toe te badderen. Als het regent hangen ze graag tegen het gaas om zich te wassen. Regelmatig per week besproei ik de vogels met een badmix van Duo, die tegen bloedluis en vedermijt werkt. Na het badderen en sproeien verzorgen de vogels zich uitgebreid, wat zorgt voor een gezond verenkleed.

ZIEKTES

Ziektes kun je tegengaan met een goede voeding en hygiëne, maar zijn helaas niet altijd te vermijden. Zoals ook al bij de huisvesting opgemerkt zou veel van de ziektes waar onze vogels tegenwoordig last van hebben te maken kunnen hebben met een tekort aan natuurlijk vitamine D, als gevolg van te weinig zonlicht en buitenlucht.

Symptomen

Een grasparkiet die ziek is zet vaak zijn veren enigszins op en kijkt wat ongelukkig. Het is erg belangrijk om te leren dit op tijd te zien. Ik controleer elke keer dat ik in mijn hok kom of elke vogel er goed bij zit. Een zieke vogel gaat vaak op de grond in een hoekje zitten. De ontlasting is dikwijls nattig (soms ook groen). Als je er snel bij bent is er nog wat aan te doen. Bij gezondheidsproblemen van je vogels kun je een in vogels gespecialiseerde dierenarts raadplegen, maar helaas kunnen zieke vogels heel snel doodgaan.

Ziekenkooi

De zieke vogels moeten worden geïsoleerd om besmetting te voorkomen. Ik gebruik daarvoor een ziekenkooi met regelbare temperatuur. Vogels herstellen sneller als de temperatuur iets is verhoogd.

Medicijn en kropnaald

Ik volsta met niet meer dan twee soorten medicijn: één medicijn dat werkt tegen bacteriële infecties en tegen de meeste andere aandoeningen en één medicijn dat werkt tegen schimmels. Schimmelinfectie (vooral candida) kun je ruiken.

Het eerste medicijn dat ik gebruik bevat furaltadone HCl, metoronidazol en chloortetracycline. Het tweede medicijn, dus dat tegen schimmel, bevat nystatine. Ik dien deze medicijnen toe met een kropnaald, omdat de vogels water met medicijn niet altijd willen drinken. Toedienen met de kropnaald is een techniek die goed te leren is. Als het een aantal vogels tegelijk betreft dan ook wel door het drinkwater, maar dan enkele dagen volhouden. Uiteraard moet je je steeds goed aan de voorgeschreven doseringen houden.

Lumps

Grasparkieten kunnen last hebben van 'lumps': verdikkingen die vooral ontstaan door naar binnen groeiende vleugel- en staartpennen. Ik behandel dit door de lump uit te drukken en de wond te ontsmetten. Soms helpt dit, maar soms ook niet. Naar mijn ervaring is dit ook het geval als je hiervoor een dierenarts inschakelt.

Ogen en nagels

Veertjes kunnen ook in de oogjes groeien, zulke veertjes moeten dan worden verwijderd en voor het aangedane oog kun je oogdruppels gebruiken. Sommige vogels kunnen last hebben van doorgroeiende nagels, die moet je dan af en toe knippen, een enkele keer kan dat ook het geval zijn met de bovensnavel.

French Moul

Vooraf aan het eind van het seizoen heb ik vaak ook wat zogenaamde 'kruipers': vogels die hun veren laten vallen – meestal alleen de vleugel- en staartpennen, maar soms ook de lichaamsveren.

Van deze 'French Moul' (FM) weten we nog steeds niet zoveel (wetenschappelijk onderzoek richt zich meer op andere onderwerpen), maar wat we weten wijst erop dat het waarschijnlijk veroorzaakt door een virus. De besmettelijkheid is onduidelijk: soms heeft één vogel in een nest het en blijven de andere jongen gezond.

Ik beschouw FM als een signaal dat de energie van mijn kweekvogels 'op' is en dat ik moet stoppen met kweken. Soms komt dat na een tijdje weer goed (bijvoorbeeld bij de eerste rui), maar soms ook niet.

De vogels kunnen weerstand opbouwen tegen de kruipersziekte. Daarom is het van belang dat deze ziekte in lichte mate in je hok aanwezig is. Dit

voorkomt een massale uitbraak van de kruipersziekte.

Hoewel voormalige kruipers gezonde jongen kunnen geven is het niet aan te bevelen om ermee te kweken. FM kan namelijk ook genetisch doorwerken in volgende generaties.

Ontbrekende pennen en rui

Ook oudere vogels kunnen last hebben van ontbrekende pennen aan de vleugels en aan de staart. Dat is dan geen FM, maar een zwakte die ook genetisch kan zijn, dus oppassen met het inkweken van deze vervelende eigenschap.

Na de jeugdruï is er vaak niet meer een duidelijk moment van rui aan te wijzen. Veel van onze grasparkieten zijn het hele jaar door een beetje in de rui. Vooral de lichaamsveren worden voortdurend vervangen. Ik beschouw dat als normaal. Hevige rui ontstaat na stress, zoals het uit de broedkooi halen van de vogels. Andersom kan rui helemaal verdwijnen als de vogels in de broedkooi worden geplaatst. Ze voelen zich blijkbaar goed in de broedkooi en hun conditie verbetert zichtbaar. Maar dit geldt niet voor vogels die hier niet aan toe zijn.

Ongedierte

Grasparkieten kunnen last hebben van bloedluis, veermijten en ander ongedierte. Daarom besproei ik mijn vogels regelmatig met de badmix van Duo (zie boven).

Ze kunnen ook last hebben van wormen, zeker in een buitenvolière of door het geven van groenvoer. Dikwijls (maar niet altijd – afhankelijk van hoe de vogels ‘erbij zitten’) geef ik voorafgaand aan het nieuwe broedseizoen een wormenkuur met ivermectine. Meestal is dat voldoende bestrijding van allerlei ongedierte.

Andere preventieve kuren doe ik niet. Dat is ook niet aan te bevelen, omdat je er de natuurlijke weerstand van de vogels aantast. Muizen kunnen ook een probleem zijn, maar dat is natuurlijk te voorkomen door je vogelruimtes goed dicht te maken.

Blindheid

Uiteraard kunnen er ook andere dingen aan de hand zijn: bijvoorbeeld aan de luchtwegen of vitale organen die niet goed functioneren. Sommige ino's kunnen na enkele jaren blind worden, omdat hun rode ogen gevoeliger

zijn voor licht.

Nervositeit

Nervositeit kan ook een probleem zijn. Als je een nerveuze vogel in je hand pakt kan die stuiptrekkingen vertonen. Als je ze dan neerzet en even met rust laat komt het meestal al snel weer goed. Dit is ook een vervelende eigenschap, die bovendien erfelijk kan zijn.

Een enkele keer is een vogel zo nerveus dat er iets knapt in een van de vleugels, waardoor hij een tijdje niet kan vliegen. Meestal komt ook dit na verloop van tijd weer goed, al kan de betreffende vleugel soms wel een beetje blijven hangen.

Euthanasie

Een vogel die niet meer te redden is laat ik inslapen met petroleumether. Ik sprenkel enkele druppels daarvan op een papieren zakdoekje en doe dat op de bodem van een luchtdicht afgesloten bakje. De vogel valt dan binnen korte tijd in slaap en is na enkele minuten overleden. Ik vind dit de meest humane manier om een vogel – als er geen andere oplossing meer is – uit zijn lijden te verlossen.

SHOWEN

Genieten van je eigen vogels is het belangrijkste, maar je vreugde delen met anderen is ook leuk. Daar zijn tentoonstellingen voor, maar de sociale media hebben langzamerhand ook een belangrijke rol gekregen. Daarnaast ontvang je bezoek en kun je op bezoek gaan bij anderen. Om te zorgen dat je vogels zich goed laten zien moet je ze trainen en voorbereiden. Voor de sociale media is het van belang dat je je vogels vervolgens goed kunt fotograferen en filmen.

Tentoonstellingen

Het meedoen aan tentoonstellingen is vanouds de manier om je vogels te laten zien aan anderen. Je kunt dat doen bij de plaatselijke verenigingen van de Nederlandse bond van vogelliefhebbers (NBvV), maar daar zijn meestal niet veel goede standaard grasparkieten aanwezig, het zijn meest kanaries. Je kunt het ook doen bij de shows van de regionale speciaalclubs van de Nederlandse bond (PSC), maar daar doen ook andere

papegaaiachtige mee en ook daar zijn meestal niet veel goede standaard grasparkieten aanwezig.

Bij de Nederlandse Grasparkieten Club (NGC) kun je in Nederland de beste standaard grasparkieten vinden. De nationale show is jaarlijks in Hapert, maar er zijn ook diverse rayons met eigen shows.

Internationaal worden de beste vogels van Europa tentoongesteld op de jaarlijkse Europaschau in Karlsruhe. Ook de jaarlijkse Engelse nationale show in Doncaster is een begrip.

Ik moet bekennen dat ik persoonlijk niet houd van het meedoen aan tentoonstellingen. De vogels raken er erg gestrest van en dat geldt eerlijk gezegd ook voor mijzelf. Ook kost dit heel veel tijd en voorbereiding. Ik heb daarom al heel lang niet meegedaan.

Sociale media

Voorals Facebook is een mondiale verzamelplaats van grasparkietenliefhebbers geworden. Er zijn op Facebook ook heel veel groepen waar je lid van kunt zijn. Via likes en commentaren wordt hier van alles en nog wat uitgewisseld, op wereldwijde schaal. Ik vind dat wel heel leuk om aan mee te doen en mijn vogels en ik kunnen er gewoon thuis voor blijven....

Via Facebook Messenger worden ook veel vogels verhandeld en worden afspraken gemaakt om elkaar te bezoeken. Facebook heeft zeker gezorgd voor een extra dimensie aan de grasparkietenhobby.

Het nadeel van Facebook is dat er een soort gezamenlijke norm lijkt te gelden ten aanzien van wat goed en niet goed zou zijn, waarbij extreme eigenschappen zwaarder tellen dan het officiële ideaalbeeld.

Instagram wordt bij grasparkietenliefhebbers ook steeds populairder, maar is kwantitatief nog steeds in de minderheid.

Hokbezoek

Hokbezoek van en aan kwekers vind ik zelf een bijzonder leuke manier om vogels aan elkaar te laten zien en om ervaringen en inzichten uit te wisselen. Je leert mensen persoonlijk kennen en je hebt meer tijd voor de vogels en voor elkaar. Vooral zo ontstaan vriendschappelijke banden.

Goede grasparkieten kweken zie ik – zoals hierboven al eerder uitgelegd – als een langjarig proces, waarbij je met kleine stapjes vooruit kunt boeken. Dat is voor mij in ieder geval de kern en het leukste van de hobby.

Ik ga het liefste om met kwekers die dit ook zo zien en zich willen

verdiepen in de ins en outs van dat proces.

Trainen en voorbereiden

Welke manier je ook kiest om je vogels te laten zien, je zult je vogels daar toch aan moeten laten wennen. Zelf ben ik het hele jaar door bijna elke dag bezig met het uitvangen van vogels en ze te leren te poseren in mijn film- en fotohoek (zie foto op mijn homepage).

Naarmate je dat vaker doet raken ze hieraan gewend en worden ze zelfs tam en sneller ontspannen, waardoor ze zich beter tonen. Ze hebben dan ook minder de behoefte om weg te vliegen. Je hebt dan geen kooitje met tralies meer nodig. Je kunt dit natuurlijk niet met alle vogels doen, het zijn meestal de betere vogels waar ik op deze manier veel mee bezig ben.

Op het voorbereiden van vogels voor tentoonstellingen ga ik hier nu niet verder in – ook omdat ik daar weinig ervaring mee heb.

Fotograferen en filmen

Voor het goed fotograferen en filmen van je vogels heb je tegenwoordig geen dure foto- en filmcamera's meer nodig. Ik doe het zelf al jaren gewoon met mijn smartphone. Daarbij gebruik ik wel een van de betere, met relatief betere specificaties.

Ik ben dikwijls verbaasd over de slechte kwaliteit van veel foto's en filmpjes die op internet worden het geplaatst. Dat ligt niet aan het toestel, maar aan de maker zelf. Met enkele eenvoudige technieken kun je je foto's en filmpjes al enorm verbeteren. Ik zal er hieronder een paar bespreken.

In de eerste plaats: zorg dat je vogel ontspannen en dus getraind is, zodat je geen tralies voor je lens nodig hebt. Een speciale fotokooi is heel geschikt, maar een tentoonstellingskooi of een andere kooi kan ook.

In de tweede plaats: zorg voor een goede achtergrondkleur van de kooi. Niet alle kleuren passen goed bij elkaar. Geel komt mooi uit tegen een blauwe achtergrond, andersom komt blauw mooi uit tegen een gele achtergrond. Groen komt mooi uit tegen een rode achtergrond. Wit tegen een grijze achtergrond. Houd de achtergrondkleur wat gedempt, zodat de vogel beter uitkomt.

In de derde plaats: zorg dat je vogel het grootste deel van het scherm in beslag neemt. Dat kun je doen door je foto's bij te snijden.

In de vierde plaats zorg dat je vogel zich op zijn mooist laat zien. Je kunt bijvoorbeeld tevoren de kopveertjes wat naar de zijkant strijken, waardoor

de veertjes vervolgens vaak tot een mooie blow worden opgezet. Je kunt ook een filmpje maken dat je langzaam terugspoelt zodat je het beste moment kunt kiezen dat geschikt is om er een foto van te maken.

In de vijfde plaats: wees terughoudend met het laten zien van je vogels. Niet steeds dezelfde vogel in dezelfde houding posten en niet elke dag weer. Dat kan al snel irriteren, wat je meteen zult merken aan het aantal likes en opmerkingen dat je krijgt.

Ik denk dat je met deze technieken je vogels mooier kunt presenteren dan op een klassieke tentoonstelling, waar de vogel zich over het algemeen helemaal niet fijn voelt en zich dus ook niet mooi presenteert als jij langskomt. Bovendien is de achtergrondkleur van de kooi altijd wit en met traliespijlen ervoor, wat de presentatie ook niet ten goede komt.

KOPEN EN VERKOPEN

Kwekers wisselen onderling graag uit 'hoeveel jongen ze gekweekt hebben'. Hoe meer hoe beter. Maar als je veel jongen kweekt kun je ze niet allemaal houden en zul je er dus ook veel moeten verkopen, alhoewel er ook een hoop dood kunnen gaan.

Aan de andere kant zijn er de kopers, grosso modo in drie categorieën onder te verdelen: de beginnende kwekers, de ervaren kwekers die versterkingen zoeken en de handelaren. Als het even kan beperk ik me tot de eerste twee categorieën: handelaren en tussenpersonen probeer ik te vermijden.

Het 'zenden' van vogels die via internet worden uitgezocht doe ik ook zo weinig mogelijk, omdat dit zeer tijdrovend is en vogels 'live' toch altijd anders zijn dan gedacht. Om die reden verkoop ik in principe alleen aan kwekers die mij persoonlijk bezoeken.

Je eerste vogels

Als je voor de eerste keer standaard grasparkieten aanschaft kun je naar het beste beginnen met niet al te dure vogels van één goede kweker die aan lijnenteelt doet. Je kunt dan wat meer vogels tegelijk kopen, wat gunstig is voor hun welbevinden en voor het kweekproces, zoals in het voorgaande uitgelegd.

Als je vogels met verschillende eigenschappen koopt kun je ook al beginnen met het bouwproces, door die verschillen in de kweek te

compenseren, zoals in het voorgaande ook al uitgelegd. Ook kun je het kweken van grasparkieten in de vingers krijgen zonder dat je veel geld uitgeeft en zonder dat je het jezelf moeilijk maakt met vogels die die niet zo makkelijk kweken.

Om die reden kun je ook het beste niet meteen met moeilijke kleurslagen beginnen, waar de lutino's toch ook wel toe behoren. Als je werkende weg meer ervaring krijgt zonder al te veel teleurstellingen zul je ongetwijfeld minder snel afhaken in de hobby.

Versterkingen

Ook de meer ervaren kweker die versterkingen zoekt kan zich volgens mij het beste tot één bepaalde bloedlijn bepalen, zoals ook in het voorgaande uitgelegd. Hij kan beter op zoek gaan naar bepaalde eigenschappen waarmee zijn eigen vogels kunnen worden verbeterd dan naar die ene topvogel die alle eigenschappen al in zich lijkt te verenigen. Niet alleen is zo'n vogel nauwelijks te kopen en dan bovendien heel duur, het is ook gewoon minder leuk omdat het plezier van de hobby nu eenmaal in het bouwproces zit, althans dat vind ik.

Verkopen

Een aantal van de vogels die je kweekt zal – zeker als je een beginnende kweker bent – onder de maat zijn. Ook ervaren kwekers ontkomen daar niet aan. Zulke 'winkelparkietjes' gaan voor slechts een paar euro naar de winkel of de handelaar.

Naarmate je vogels beter worden kunnen ze interessant worden voor andere kwekers, maar ook dan zal de vraagprijs niet zeer hoog kunnen zijn. Reken op iets in de orde van grootte van 20 tot 50 euro per stuk. Via (bepaalde groepen op) Facebook en bijvoorbeeld op de digitale 'Vogelmarkt' van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers kun je laten zien wat je te koop hebt.

Alleen de betere kwekers kunnen hogere prijzen vragen. Voor sommige vogels van de absolute topkwekers in de wereld worden – zoals in elke hobby of sport – soms zeer hoge bedragen gevraagd en betaald. Maar daar kun je je beter niet aan spiegelen, dit is voor zeer weinigen weggelegd.

Om te weten welke vogels je wilt houden en welke vogels je wilt verkopen zul je moeten selecteren. Dit is misschien wel het belangrijkste als je

vooruit wilt komen in de hobby: dat je ziet wat je hebt, wat je nodig hebt en wat je kunt missen.

Kwekers vragen mij wel eens om voor hen te selecteren of te koppelen of aankoopvogels uit te zoeken. Maar naar mijn mening kun je dit eigenlijk niet aan iemand anders overlaten. Natuurlijk kun je wel tijdelijk hulp vragen om het beter te leren, maar je zult dit belangrijkste deel van de hobby zelf moeten kunnen. Het is interessant om te zien dat iedere kweker hierbij zijn eigen accenten legt, zodat ieder hok bepaalde eigen karakteristieke elementen heeft. Dat maakt de hobby alleen maar boeiender.

Hoeveel vogels moeten we verkopen?

Mijn vuistregel was lange tijd dat ik ongeveer twee maal zoveel poppen moest aanhouden als ik broedkooien heb. Toen volstond ik met relatief minder mannen, maar langzamerhand ben ik van mening dat ik evenveel mannen als poppen moet aanhouden. Net als bij de poppen zijn er ook mannen 'die het niet doen' en bovendien zorgen veel mannen voor veel lawaai, wat goed is voor de kweek.

Kosten en opbrengsten

Grasparkieten kweken is een prachtige, maar ook dure hobby. Je hebt een flinke ruimte nodig met veel dure kooien en andere attributen, de ruimte moet verlicht en vaak verwarmd of gekoeld worden. Ook het voer en al het andere dat je de vogels geeft is duur.

Zoals hierboven aangegeven zal het niet altijd meevallen om kosten en opbrengsten op gelijke hoogte te krijgen of iets over te houden aan de hobby. Maar wie weet lukt het jou, al is het veel belangrijker dat het plezier in je hobby voorop blijft staan!